

останнім часом ситуація дещо погіршується. Так, за період з 2015 року по 2021 рік наша країна втратила аж 25 сходинок, що обумовлено послабленням усіх складових рейтингу:

- продуктивність праці;
- патентна активність;
- ефективність вищої освіти, яка визначається як частка випускників ЗВО в загальній кількості випускників освітніх установ;
- виробництво з доданою вартістю або технологічні можливості;
- інтенсивність досліджень і розробок;
- концентрація дослідників (чисельність науковців на 1 млн мешканців країни);
- проникнення високих технологій або кількість високотехнологічних підприємств (частка інноваційних компаній в загальній кількості підприємств).

Проаналізувавши вітчизняний інвестиційний ринок, можна засвідчити, що українські підприємства, на жаль, не включають наукові відкриття та технічні винаходи (як власні, так і запозичено) у своїх бізнес-моделях (як способи отримання прибутку в обраній вид діяльності). В країні не сформовано комплексного механізму стимулювання інноваційної діяльності, зокрема, фінансового забезпечення за рахунок мобілізації внутрішніх ресурсів та залучення прямих іноземних інвестицій.

Список використаних джерел:

1. The Bloomberg innovation index. Bloomberg 2022: веб-сайт. URL: <https://worldpopulationreview.com/country-rankings/most-innovative-countries>
2. Global Innovation Index 2021. Global Innovation Index : веб-сайт. URL: <https://www.globalinnovationindex.org/analysis-indicator>

МЕТОДИ ЗАПОБІГАННЯ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ

Г. Г. СОБОЛЄВА, канд. екон. наук, доцент
А. А. ХМЕЛЄВСЬКА, здобувач вищої освіти
другого (магістерського) рівня освіти
*Харківський національний університет міського
господарства імені О. М. Бекетова*
61002 Україна, м. Харків, вул. Маршала Бажанова, 17
soboliva.ag@gmail.com

В даний час процедури банкрутства поширена в більшості пострадянських країн. З точки зору більшості пересічних громадян, поняття банкрутство асоціюється з чимось жахливим і незворотним. З психологічної точки зору банкрутство компанії і особливо окремої людини сприймається,

як чиясь особиста трагедія, можлива загибель компанії і всіх пов'язаних з нею надій.

Насправді існує хибне розуміння того, що банкрутство не завжди супроводжується повною ліквідацією підприємства, а частіше означає перерозподіл економічних ресурсів від неефективних власників до більш продуктивних. У цьому сенсі управління справами про банкрутство необхідно розглядати як одну з форм реструктуризації та реорганізації господарських товариств. Інститути банкрутства з подальшою ліквідацією або реструктуризацією активів протягом кількох століть залишаються комплексним і ефективним інструментом ринкового регулювання в переважній більшості країн з ринковою економікою.

Характерними рисами фінансової кризи підприємства є падіння попиту на його продукцію і, як наслідок, падіння виробництва; збільшення заборгованості перед постачальниками, державним бюджетом та банками; несвоєчасна виплата заробітної плати працівникам.

Кількість таких компаній в українській економіці постійно зростає. Крім того, тенденції до банкрутства зачіпають не лише окремі компанії, а й цілі галузі економіки.

Наприклад, сільське господарство, яке багато років перебуває у глибокій фінансовій кризі і в якому понад 85% суб'єктів господарювання щорічно припиняють свою діяльність зі збитками; у цій галузі всі інші підприємства приносять збитки.

Сьогодні більшість українських компаній стикаються з подібними проблемами:

- зміна економічного середовища, в якому вони існують;
- втрата традиційних точок продажу власної продукції;
- зміна системи планування і, як наслідок, переривання темпу продуктивної діяльності;
- правова нестабільність.

З одного боку, вчорашні друзі індустрії перетворилися на підступних конкурентів, з іншого – на усталений ринок потрапила більш якісна, часто дешевша, продукція іноземних виробників. У результаті приватизації багато підприємств не мали справжнього власника, який був би зацікавлений у розвитку та стабільній роботі підприємства. Це далеко не повний перелік проблем, які призвели до банкрутства та ліквідації багатьох українських компаній.

Загалом чинники прогнозування банкрутства можна згрупувати на фактори, зовнішні по відношенню до компанії (економічні, політичні, демографічні, посилення міжнародної конкуренції, НПТ, банкрутство боржників), на які вона має незначний вплив або зовсім не впливає, і внутрішні, які безпосередньо залежать від організація роботи в компанії

Сучасні динамічні умови економічного розвитку створюють відносно складні економічні умови для бізнесу, а тому підприємства та організації змушені швидко реагувати та пристосовуватися до раптових змін зовнішнього середовища, щоб утримувати свою конкурентну позицію,

продовжувати працювати ефективно, результативно та прибутково. Інакше збільшення боргу, неплатоспроможність і збитковий бізнес призведуть до банкрутства.

Тому, в сучасних умовах господарювання для нормального існування підприємства необхідно створити систему управління, яка чітко реагує на часті зміни зовнішнього та внутрішнього середовища, розвиток і конкурентоспроможність партнерів, створення оптимальних трудових ресурсів, матеріальні та фінансові ресурси, своєчасне прийняття управлінських рішень оперативного та стратегічного значення. Для уникнення кризи в компаніях необхідно створити адаптовану до реальних соціально-економічних процесів систему запобігання, передбачення та подолання банкрутств, що створює спроможність промислового виробництва функціонувати в умовах підвищеного ризику та загрози.

Список використаних джерел:

1. Василенко В.О. Антикризове управління підприємством: Навч. підручники - 2 видання, від і доп.- К.: Centrum Edukacji. Л-ри, 2005.- 501 с.
2. Врачук К.В.: «Сучасні методи прогнозування банкрутства компаній» // Тенденції управління фінансовими та інноваційними процесами в умовах ринкових трансформацій, 02.03.2012 – с. 266-268.
3. Гетьман О. О. Економіка підприємства: [навчально-методичний посібник]. – К.: Центр учбової літератури, 2010.

СУЧАСНИЙ СТАН ТА РОЗВИТОК СУБ'ЄКТІВ УПРАВЛІННЯ ТУРИЗМОМ В УКРАЇНІ

Г. Г. СОБОЛЄВА канд. екон. наук, доцент,
А. В. ШЕФЕР, студент
*Харківський національний університет міського
господарства імені О.М. Бекетова
61002 Україна, м. Харків, вул. Маршала Бажанова, 17
shefernastya19@gmail.com*

Туристичний ринок вважається досить гнучким, оскільки швидко реагує на зміни попиту та пропозиції туризму, а також на зміни зовнішнього середовища (політичні, економічні та соціальні фактори). Туризм є однією з провідних галузей економіки України, яка забезпечує не лише надходження до бюджету, а й створення робочих місць, формує позитивний імідж держави та підвищує конкурентоспроможність національних туристичних продуктів. Таким чином, він має значний вплив на економіку України, але частка доходу від надання туристичних послуг не досягає навіть 1% ВВП, тоді як у країнах, де туризм добре розвинений, він може генерувати до 10% від ВВП.

З огляду на туристичний сектор у 2017-2018 роках, коли в країні не діяли карантинні обмеження через COVID-19, ми відзначаємо стрімкий